

1) Ό μὴ δυνάμενος νὰ ἀποκτηθῇ Καππ.: Ἀσμ.

‘Ο κόσμος ἔνι ἀκέρδητο καὶ κάνεις δὲν κερδᾶ τον.

2) Ό μὴ κερδίσας καθόλου πολλαχ.

Πβ. ἀ κέρδεν τος.

ἀκερδος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄτσερδος Ἀθῆν. (παλαιότ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ούσ. κέρδος.

‘Ο μὴ δυνάμενος ἡ δ μὴ ἀξιος νὰ ἔχῃ κέρδος, προκόπιν. Πβ. ἀχαίρεντος.

ἀκέριστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκέριστος Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κεριστὸς <κε-

ιζω. ‘Επὶ τῶν κερασφόρων ζώων, δ μὴ προσδεδεμένος ἀπὸ τοῦ κέρατος μετ’ ἄλλου, δ λελυμένος βαδίζων. Ἀντίθ. κερισμένος (ἰδ. κεριζω).

ἀκερως ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄτσερως Εῦβ.(Αὐλωνάρ.) κ.ἄ. Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀκέρως.

‘Ο μὴ ἔχων κέρατα: Ἀτσερω βόιδι.

ἀκέρωτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κερωτὸς <κερώνω. Πβ. μεταγν. ἐπίθ. ἀκέρωτος.

‘Ο μὴ διὰ κηροῦ ἀλειμμένος, ἀκήρωτος ἔνθ’ ἀν.: Ράμμα ἀκέρωτο Ἡπ. Παννὶ ἀκέρωτον Κερασ. Τραπ. Χαλδ.

ἀκεφαλιδά ἡ, Κρήτ. Πελοπν. (Κορινθ.) κ.ἄ. ἀτδεφαλιδὰ Πελοπν. (Κλουτσινοχ.) ἀκιφαλιδὰ Σάμ. ἀτσιφαλιδὰ Λέσβ. ἀνακεφαλιδὰ Ἡπ. Κρήτ. Κύπρ. ἀνατσιφαλιδὰ Λέσβ. ἀνεκεφαλιδὰ Κύπρ. ἀνικιφαλιδὰ Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκέφαλος.

1) Ανοησία, ἀπερισκεψία ἔνθ’ ἀν.: Ἡ ἀκεφαλά σου σοῦ τό καμε αὐτὸ Κρήτ. Τά παθε ἀπὸ τὴν ἀτδεφαλιδά του Κλουτσινοχ. || Ἀσμ.

Νὰ μάθουν πῶς τοὶ παίρνουν τοῦ βασιλεᾶ τοῖ χῶρες, γιατὶ πολλ’ ἀνακεφαλιδὰ τῶν ἔρχετ’ ώρες ώρες Κρήτ. 2) Δυστροπία, ἀπείθεια, ἀνυποταξία ἔνθ’ ἀν. Συνών. ἀκέφαλιλα, ἀκεφαλωσύνη, κακοκεφαλιδά.

ἀκεφαλιλα ἡ, Πελοπν. (Βυτίν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκέφαλος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιλα.

‘Ακέφαλιλά, δ ἰδ.

ἀκέφαλος ἐπίθ. Κρήτ. Πελοπν.(Λακων. Λάστ.) Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) κ.ἄ. ἀκέφαλος Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀτδέφαλος Πελοπν. (Κλουτσινοχ.) ἀτσέφαλος Λέσβ. ἀνακέφαλος Κύπρ. ἀνεκέφαλος Κρήτ. ἀνικέφαλος Σάμ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀκέφαλος.

1) Ό μὴ ἔχων ἡ δ μὴ ἀναγνωρίζων κεφαλήν, ἥτοι προστάτην, καθηγεμόνα, σύμβουλον Κρήτ. Πελοπν.(Κλουτσινοχ. Λακων. Λάστ.) Πόντ. (Κερασ. Σάντ.) Στερελλ. (Αίτωλ.): Τοὺ χουργὸ ἔμ’νιν ἀκέφαλον (χωρὶς σοβαροὺς ἀνθρώπους, οἱ δόποι οὐ δύνανται νὰ διευθύνουν αὐτὸ) Αίτωλ. Ἀνεκέφαλες δουλειὲς (ἐργασίαι διεξαγόμεναι ἀνευ διαταγῆς, ἀνευ καθηγεμόνος) Κρήτ. β) Ἀδέσποτος,

ἀνεπιτήρητος, ἀπειθάρχητος, ἀτακτος Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀκέφαλον παιδίν Κερασ. Χαλδ. 2) Ἀφρων, ἀσύνετος Κρήτ. Λέσβ. Πελοπν. (Λακων. Λάστ.) Σάμ. κ.ἄ. Συνών. κακοκέφαλος.

ἀκεφαλωσύνη ἡ, Πόντ. (Κερασ.) ἀκεφαλωσύνη Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκέφαλος.

‘Αφροσύνη, ἀσύνεσία. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀκεφαλιδά.

ἀκεφάλωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκιφάλωτος Πόντ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κεφαλωτὸς <κε-

φαλώτων ἀμαρτ.

‘Αγαμος ἔτι, ἐπὶ κόρης

ἀκεφαλά ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκέφαλος.

Τὸ νὰ είναι τις ἀκεφος, ἀθυμία, δυσθυμία : Ἐχω ἀκεφαλά.

ἀκεφος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ούσ. κέφι.

‘Ο μὴ ἔχων κέφι, ἀθυμος, δύσθυμος: Είμαι ἀκεφος.

ἀκήδευτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκήδευτος Κάρπ. ἀκιούδευτος Νάξ. (Απύρανθ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀκήδευτος.

1) Ό μὴ τυχὼν περιποιήσεως Νάξ. (Απύρανθ.) 2) Ό μὴ ἀνεκτός, ἀφόρητος Κάρπ.

-άκιι κατάλ. παραγωγική -άκιν Ίκαρ. -άκι κοιν. -άτοιν Κύπρ. -άτοι πολλαχ. -άι Χίος (Καρδάμ.)

‘Εκ τῆς μεταγν. καταλήξεως -άκιον, περὶ ής ίδ. ΓΧατζιδ. MNE 1,422 καὶ ἐν Ἐπιστ. Επετ. Πανεπ. 12 (1915 / 6) 31 κεξ. WPetersen Greek diminutives in -ιον 249 κεξ., KDieterich ἐν Balkan - Archiv 4 (1928) 136 καὶ GRohlfs Etymolog. Wört. 9

Χρησιμεύει πρὸς σχηματισμὸν ὑποκοριστικῶν δηλούντων 1) Τὴν ἔννοιαν τοῦ μικρὸς εἴτε κυριολεκτικῶς εἴτε μεταφορικῶς (θωπευτικῶς ἢ σκωπτικῶς) κοιν. οίον: ἀλούκι, γατάκι, παιδάκι, παππαδάκι, ποδαράκι, σκαμνάκι, χεράκι, Ἀντωνάκι, Γιαννάκι, Ἐλενάκι, Κατινάκι, Μαράκι κττ. 2) Τὸν υἱὸν ὡς πατρωνυμικὸν πολλαχ. οίον: Μπαλαφάκι, Παππαδάκι, Σαραβάκι, Φιλιππάκι κττ. (δ υἱὸς τοῦ Μπαλάφα, τοῦ Παππᾶ, τοῦ Σαράβα, τοῦ Φιλίππου). Προστίθεται δὲ εἰς τὸ δύνομα τοῦ υἱοῦ ὡς προσδιορισμός, οίον: δ Γιάννης τὸ Μπαλαφάκι, δ Κωστής τὸ Παππαδάκι, δ Σπύρος τὸ Σαραβάκι κττ.

ἀκίλι τό, Θράκ. Πόντ. (Οφ.) ἀκιλ’ Θράκ. (Μάδυτ.) ἀχούλιν Πόντ. (Κερασ.) ἀχούλ’ Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. ακιλ.

1) Νοῦς, νοημοσύνη ἔνθ’ ἀν.: Τ’ ἀκίλι μ’ ἔχαθεν (έχαθη) “Οφ. Τ’ ἀχούλ’ν ἀτ’ κόφτ’” (συνών. φρ. κόβει τὸ μυαλό τον) Χαλδ. 2) Γνώμη, συμβουλὴ Θράκ.: Δῶκα σε καλὸ ἀκίλι.

ἀκιλλῆς ἐπίθ. Θράκ. (Μάδυτ.) ἀχούλλος Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ.ἄ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. ακιλλι.

